

som var fremme der, var, saa vidt jeg husker, et Forslag om en fast Rente paa 4 pCt. Et enkelt Medlem, nemlig Formanden, stillede, som for øvrigt ogsaa den ærede foregaaende Taler nævnedes, et Ændringsforslag, der gik endnu lavere, idet han mente, at der ikke burde gives over 1 Øre pr. 100 Kr. daglig, altsaa 3 Kr. 65 Øre om Aaret i Rente. Men i Lovforslaget af 1880 blev Kommissionstorslaget om den maksimale Indlaansrentes Fastsættelse ikke optaget. — I Samlingen 1900—01 indbragtes i Folketinget et privat Forslag om Oprettelse af et Sparekasseraad med Sparekasseinspektøren som født Formand og 8 Medlemmer, 4 valgte af hver af Rigsdagens 2 Ting, for 3 Aar ad Gangen. Dette Forslag blev enstemmigt vedtaget af Folketinget den 15. Februar 1901 med 57 Stemmer. Det undergik 3 Behandlinger i Folketinget uden at blive henvist til Udvalg. Her i Landstinget var Forslaget til første Behandling den 7. Marts 1901 og blev her — det vil jeg gerne gøre opmærksom paa — anbefalet af 4 Højremænd og 3 Venstremænd, medens det blev modarbejdet af 3 Højremænd og 1 Venstremænd. Jeg synes, det har sin Interesse at se dette, fordi det er et af de faa Tilfælde, der har kunnet give Anledning til at skille Partierne ad. Forslaget henvistes til et Udvalg, men, saa vidt jeg kan skønne, foreligger der hverken Betænkning eller Beretning derfra. Den Rente, der var tænkt fastsat ved Forslaget, var kun gældende for Sparekasserne. — I Kommissionen for Sparekasser og Banker, der var nedsat i Henhold til Lov Nr. 87 af 13. April 1910 og afgav Betænkning den 19. Juli 1912, altsaa den Betænkning, der danner Grundlaget for det her foreliggende Forslag, er det fremsatte Forslag om Oprettelse af et Sparekasse- og Bankraad tiltraadt af 9 af Kommissionens 17 Medlemmer, deriblandt Kommissionens Formand og 5 af Raadets 8 Medlemmer af Rigsdagen. Maa jeg der tilføje, at saa vidt jeg husker, var der af de 17 Medlemmer af Kommissionen et Medlem, der undlod at tage Stilling til selve Spørgsmaalet om Sparekasse- og Bankraad og afholdt sig fra at stemme. Desuden har Forslaget Tilslutning af Mænd med Kendskab til og Erfaring i alt, hvad der vedrører vort Lands Finansvæsen, Folk, som absolut sidder

inde med Kendskab til Forholdene baade i Ind- og Udlandet, og det maa være en Borgen for Sagens store Betydning og Muligheden af dens Realisation. — Der er en Faktor, som er meget interesseret i Sparekasse- og Bankforhold, men som næsten aldrig bliver omtalt, skønt den er lige saa uundværlig som det øvrige, der nævnes i Lovforslaget, det er Laantagerne. Jeg kunde fristes til at kalde dem Arbejdsbierne. Fra dem har man intet hørt, de har vistnok ingen Organisation, som kan vedtage Resolutioner eller lignende. Men er der nogen, der har Interesse af en Normalrente, en Rente, der svarer til Pengenes virkelige Værdi, men ikke er fastsat efter Konkurrencehensyn eller lignende, er det i hvert Tilfælde de Folk, der skal bruge Pengene, altsaa Laantagerne. Det er mit Haab, at det her foreslaede Sparekasse- og Bankraad ogsaa skal blive en god Støtte for de Folk, der skal og vil bruge Penge, som andre har sparet sammen, og skal blive et godt Bolværk mod al usund og vild Spekulation og Konkurrence. Jeg vil gerne saa varmt, som jeg kan, anbefale ærede Medlemmer af dette høje Ting at se velvilligt paa Forslaget. Den ærede foregaaende Taler var jo i sin Tid Indenrigsminister, da det tidligere Forslag var til Behandling her i Rigsdagen, og det glæder mig at erfare, efter at jeg har læst Forhandlingerne fra den Tid igennem, at det ærede Medlem den Gang egentlig ikke havde saa forfærdelig meget imod Bestræbelserne for at finde en Form, hvorunder man kunde begrænse den usunde Spekulation, og det har ogsaa glædet mig at høre, at det ærede Medlems Udtalelser ogsaa i Dag gik i Retning af, at man ikke skulde være saa overdrevent stærkt imod at finde en Form, hvorunder man kunde begrænse den Slags vilde Spekulations- og Konkurrenceforhold, som faktisk eksisterer.

Naar det ærede Medlem (Bramsen) sagde, at der skulde være een Rente paa Ærø og en anden paa Langeland (Bramsen: Der kunde være) det ærede Medlem kunde jo godt sige, der kan være og der er forskellig Rente, i hvert Fald kan man se af Sparekasseinspektørens Indberetning, at Rentens Størrelse — for saa vidt den overhovedet opgives rigtigt for Sparekasseinspektøren,